

Komentář Frank Bold Advokátů k obchodním vztahům mezi společnostmi APB - PLZEŇ a.s. a Alexandrem Novákem

1. Úvod

Na základě dotazů pana Michaela Fialy z Reportérů ČT ze dne 8. listopadu 2017 a jím předložené smlouvy o převodu akcií společnosti Proventi a.s. (dále jen „Proventi“) pana Alexandra Nováka na pana Petra Březinu jsme vznesli na našeho klienta APB - PLZEŇ a.s. (dále jen „APB – PLZEŇ“) dotazy ohledně této transakce.¹

Úvodem jsme nuceni poukázat na to, že Frank Bold Advokáti nejsou oprávněni ověřovat pravdivost a úplnost skutkových informací klienta bez jeho souhlasu, a to ve smyslu čl. 6 odst. 3 usnesení představenstva Advokátní komory č. 1/1997, etický kodex, který je pro všechny advokáty závazný. Přesto nám klient předložil doklady k této 10 let staré transakci a také související dokumenty k projektu Větrného parku Chomutov. Jejich seznam uvádíme níže. Máme oprávnění tyto dokumenty dát k dispozici k nahlédnutí Reportérům ČT. Na základě analýzy dokumentů a informací od klienta můžeme konstatovat následující:

2. Podnikání společnosti APB - PLZEŇ v oblasti větrné energetiky a partnerství s Vestas

Společnost APB - PLZEŇ je od roku 2005 aktivní v oblasti dopravy, výstavby a provozování větrných elektráren. V současné době sama provozuje několik větrných parků v rámci ČR s instalovaným výkonem 28,85 MW. Řadí se tak k největším výrobcům větrné energie v ČR. Společnost APB - PLZEŇ se na výstavbu větrných elektráren zaměřovala strategicky, neboť jako velký dopravce a zároveň realizátor stavebních prací disponuje nezbytným know-how i technikou. Povedlo se jí v mezinárodní konkurenci prosadit a od roku 2005 do roku 2014 zajišťovala výstavbu celkově 196 ks větrných elektráren v ČR, Rakousku, Německu, Maďarsku, Polsku a Francii pro nadnárodní společnost Vestas - lídra na trhu s větrnými technologiemi. Právě partnerství a dlouhodobá kvalitní spolupráce se společností Vestas dovedla společnost APB - PLZEŇ ke společnosti Proventi a projektu Větrný park Chomutov.

3. Proventi a větrný park Chomutov

¹ Petr Březina je bratr Pavla Březiny, předsedy představenstva APB - PLZEŇ. Petr Březina je místopředsedou představenstva APB - PLZEŇ a zároveň jako fyzický osoba podniká jako "Petr Březina - APB Plzeň". Společnost APB - PLZEŇ nabyla část obchodního závodu Petr Březina - APB Plzeň na základě smlouvy ze dne 19.6.2015 o vkladu části obchodního závodu do základního kapitálu společnosti APB - PLZEŇ a.s. Zmíněné akcie společnosti Proventi koupené Petrem Březinou však do vlastnictví APB - PLZEŇ nepřešly, Petr Březina - APB Plzeň zůstává akcionářem Proventi.

Společnost Proventi byla založena za účelem výstavby Větrného parku Chomutov, který měl být největším větrným parkem v ČR. 35 % jejích akcií vlastnila společnost Vestas. Zbývajících 65 % akcií bylo rozděleno mezi Antonína Raise, projektanta větrného parku, a Alexandra Nováka, investora projektu.

APB - PLZEŇ se díky svému působení v oblasti větrné energetiky snažila prosadit v Krušných horách, kde je největší větrný potenciál v ČR. Nicméně při tom narazila na problémy spočívající v existenci projektu Větrný park Chomutov, který si nejen pro sebe blokoval značné území Krušných hor. Jeho vlastník, společnost Proventi vlastnila nejen projekt samotný s kladným stanoviskem EIA z roku 2005, ale zejména rezervaci připojení do distribuční sítě, smlouvy o spolupráci s dotčenými obcemi, státní autorizaci od Ministerstva průmyslu a obchodu na výstavbu větrných elektráren. APB - PLZEŇ proto začala usilovat o získání projektu Větrný park Chomutov.

4. Převzetí Proventi a projektu

Ovládnutí Proventi se ukázalo být jedinou cestou pro APB - PLZEŇ, jak své plány na výstavbu větrných elektráren v Krušných horách uskutečnit. Bylo zcela vyloučeno, že by mohl být nějaký další projekt podobného rozsahu ve stejné lokalitě realizován. Vedle toho A. Novák jako investor Proventi vlastnil řadu klíčových pozemků nebo k nim měl smlouvy o zřízeních věcných břemen. Z důvodů ekonomických problémů a osobních neshod uvnitř Proventi a chaosu při přípravě projektu, které ostatně ilustruje i reportáž Reportérů ČT "Neznámý muž s velkým vlivem" (cca 17-19 minuta) začala být i účast Vestas v něm skrze vlastnictví akcií Proventi čím dál tím problematičtější. A díky dlouholeté spolupráci Vestasu mu nabídla APB - PLZEŇ vytrhnout trn z paty tím, že od něj jeho akcie Proventi odkoupí.

Prvním krokem byl tedy odkup 35 % akcií Proventi od společnosti Vestas smlouvou z 27. srpna 2007, a to za symbolickou cenu 1 Kč s rozvazovací podmínkou, že APB - PLZEŇ získá aspoň dalších 30 % akcií Proventi, podaří se jí získat stavební povolení na větrný park a podepíše s Vestas smlouvu na dodávku větrných turbín. Všechny tyto podmínky však splněny nebyly a akcie zůstaly v notářské úschově.

Se zbývajících dvěma majiteli akcií Proventi, Antonínem Raisem a Alexandrem Novákem, se vedla jednání o odkupu akcií. Dne 30. listopadu 2007 podnikatel Petr Březina - APB Plzeň odkoupil 30 % akcií Proventi od Antonína Raise za 50 mil. Kč. V prosinci 2007 se pak Pavel Březina stal předsedou představenstva Proventi. Zbýlých 35 % pak Petr Březina získal od A. Nováka smlouvou z 9. června 2008 za stejnou finanční částku 50 mil. Kč (v 1. splátce) Zároveň smlouva obsahuje závazek Petra Březiny vyplatit A. Novákovi částky 30 mil. Kč a dalších 45 mil. Kč (2. a 3. splátka) za podmínky, že Proventi získá územní rozhodnutí, respektive stavební povolení pro 50 nebo více větrných elektráren v rámci Větrného parku Chomutov. Smlouva s A. Raisem tento závazek neobsahuje. Prosté vysvětlení této skutečnosti je, že až koupí 35 % akcií Proventi od pana Nováka získal Petr Březina většinový podíl v Proventi (a hypoteticky také možnost sjednotit 100 % akcií Proventi v rámci rodinné

firmy APB - PLZEŇ). Podíl pana Nováka na vlastnictví Proventi měl větší cenu už jen proto, že měl 35 % akcií, zatímco Rais "jen" 30 % akcií Proventi.

Za nejzásadnější však považujeme, jak je popsáno výše, že zatímco pan Rais byl projektantem větrného parku, pan Novák do mnoha miliardového projektu - podle tvrzení klienta i informací plynoucích přímo z reportáže Reportérů ČT "Neznámý muž s velkým vlivem" - investoval nemalé prostředky, aby řešil jeho ekonomické problémy. Byl tedy investorem celého projektu a zejména vlastníkem klíčových pozemků nebo k nim měl smlouvy o zřízení věcných břemen nezbytné pro výstavbu elektráren nebo vedení kabelové trasy. **Bez přístupu k těmto pozemkům by se tedy stal projekt větrného parku nerealizovatelným. 2. a 3. splátku ceny za akcie je proto nutno vnímat jako záruku pro APB - PLZEŇ, že od A. Nováka tyto pozemky a práva k nim získá, což se později také skutečně stalo. Vyšší cena za podíl pana Nováka na Proventi má tedy zcela jasnou logiku a ospravedlnění.**

5. Krach projektu Větrný park Chomutov

Větrný park Chomutov, který byl v době převodu akcií v územním řízení, však již 2 měsíce po odkupu akcií od A. Nováka, tj. v srpnu 2008, definitivně skončil, když Krajský úřad pravomocně potvrdil zastavení územního řízení z důvodu vážných nedostatků v projektu, které nebyly ze strany Proventi odstraněny.

Bylo by možné si klást otázku, zda se smluvní ustanovení o 2. a 3. splátce vztahuje jen na původní projekt Větrný park Chomutov, na který Proventi územní rozhodnutí nezískalo, nebo se může vztahovat i na další projekty větrných parků ve stejné lokalitě, které následně APB - PLZEŇ začala připravovat. Analyzovali jsme celou věc a je více než zřejmé, že stavba Větrný park Chomutov, k níž se vztahuje smlouva o převodu akcií s A. Novákem, nikdy nebude a ani nemůže být realizována. Společnost APB - PLZEŇ původní projekt Větrný park Chomutov přehodnotila a zredukovala o katastrální území Blatno, Kalek, Málkov a Domašín. Následně změnila umístění a/nebo výšku celkově 29 ks VTE, k čemuž získala kladný závěr zjišťovacího řízení ke změně oproti původnímu stanovisku EIA z roku 2005. Dále změnila vedení kabelové trasy, propojení VTE kabely, dvě transformovny byly přesunuty do jiných katastrálních území. APB - PLZEŇ začala také připravovat samostatné záměry nazvané „Větrná farma Hora Sv. Šebestiána a větrná farma Křimov“ a „Větrná farma Kryštofovy Hamry a větrná farma Výsluní“, k nimž získala v roce 2012 nová souhlasná stanoviska EIA. Následně pak APB- PLZEŇ také s novým projektantem započala s podrobnou projektovou přípravou výstavby větrných elektráren, přičemž k tomu musela získat nová závazná stanoviska dotčených orgánů, nová podkladová rozhodnutí, nová vyjádření vlastníků infrastruktury apod. Stavební zákon přitom předpokládá totožnost:

1. záměru, který je předmětem žádosti o povolení,
2. záměru, k němuž byla vydaná závazná stanoviska dotčených orgánů
3. záměru, na který je ve výsledku vydané povolení.

Žádná z těchto podmínek totožnosti záměru, s ohledem na množství výše popsaných podstatných změn oproti původnímu projektu Větrný park Chomutov společnosti Proventi,

není splněna. Její stavba Větrný park Chomutov byla záhy po převodu akcií pravomocně zastavena v srpnu 2008 a již nikdy nebylo v jejím povolování v původním rozsahu pokračováno. Větrný park Chomutov byl tedy jinou stavbou než nové záměry větrných elektráren připravované společností APB - PLZEŇ na jeho základě. Ani tyto její nové projekty dosud nezískaly pravomocné povolení. Jinými slovy, i kdyby se společnosti APB - PLZEŇ podařilo v lokalitě, do níž byl původní projekt větrného parku Proventi situován, realizovat více než 50 ks větrných elektráren, pan A. Novák nemůže počítat s další splátkou za prodané akcie a nelze rozumně předpokládat, že by mohl uspět v jakémkoliv soudním sporu.

Nezbývá pak než podotknout, že současný postoj Ústeckého kraje je k větrným elektrárnám nadále negativní, a to i poté, co se naši kanceláři povedlo zrušit nezákonnou regulaci větrných elektráren obsaženou v zásadách územního rozvoje. Kraj tak mimo jiné brání i tomu, aby v Kryštofových Hamrech i na Hoře Sv. Šebestiána, jejichž území se dotýkal původní projekt Větrného parku Chomutov, mohl být změněn územní plán tak, aby obsahoval plochy pro zdejší nové záměry větrných elektráren APB - PLZEŇ, které prošly kladným hodnocením EIA. Aktuálně i v dohledné době tak není možné uvažovat o tom, že by klient v Krušných horách mohl stavět desítky větrných elektráren.

6. Závěr

Projekt Větrný park Chomutov společnosti Proventi zkrachoval kvůli špatné přípravě, a od roku 2008 není možné v něm pokračovat. Dnes se APB - PLZEŇ snaží o prosazení nových projektů v daném území, které nelze ztotožňovat s původním projektem. Podmínky pro 2. a 3. dohodnutou splátku akcií, obsažené ve smlouvě mezi Petrem Březinou a Alexandrem Novákem z června 2008, nemohou být ani v případě realizace všech projektů APB - PLZEŇ, splněny.

Rozdíl mezi cenou za akcie A. Raise a A. Nováka lze prostě vysvětlit jednak rozdílnou velikostí jejich podílů a zejména tím, že A. Rais byl projektantem a A. Novák byl investorem projektu a vlastníkem klíčových pozemků. 2. a 3. splátku ceny za akcie je proto nutno vnímat jako záruku pro APB - PLZEŇ, že od A. Nováka tyto pozemky a práva k nim získá, což se později také skutečně stalo. Vyšší cena za podíl pana Nováka na Proventi má tedy zcela jasnou logiku a ospravedlnění.

Z popsaných obchodních vztahů vyplývá, že náš klient sice obchodoval s člověkem odsouzeným za korupci, sám se však na žádné jeho korupční aktivitě nepodílel. Existence smlouvy o koupi akcií, kterou rozebíráme výše, na tom nic nemění. Jsme přesvědčeni, že zastupováním společnosti APB - PLZEŇ neporušujeme zásadu Frank Bold Advokátů neposkytovat právní služby korupčním aktivitám.

Pavel Franc, advokát, CEO Frank Bold advokáti s. r. o.

Jiří Nezhyba, advokát Frank Bold advokáti s. r. o., právní zástupce APB - PLZEŇ a.s.

Tento komentář je určen výhradně a jen panu Michaelu Fialovi a Davidovi Havlíkovi z pořadu Reportéři ČT a v žádném případě nesmí být zneužit ani žádným způsobem zpřístupněn třetím osobám bez souhlasu Frank Bold advokáti, s.r.o. Informace v tomto komentáři uvedené nesmí být použity v rozporu s jejich účelem, kterým je podat odpovědi na dotazy Reportérů ČT ze dne 8. listopadu 2017 pro potřeby Reportérů ČT.

Přehled zdrojů informací k možnosti nahlédnutí:

(pozn. projekt Větrný park Chomutov je v textu nadále označován zkratkou "VPCH")

- 1) Prezentační materiál "Větrný park Chomutov" - Proventi / Czech Venti
- 2) Materiál "Komplexní práce pro VTE" - APB - PLZEŇ (k aktivitám klienta v oblasti větrných elektráren a práci pro Vestas)
- 3) Vlastnická struktura Proventi a Czech Venti (z roku 2006)
- 4) Smlouva o realizaci projektu VPCH - Město Výsluní a Czech Venti 22.7.2005
- 5) Smlouva o poskytnutí zajištění ve vztahu k rozpočtové podpoře pro projekt Krušný Hora z 12.11.2004 (vstup Vestas do projektu VPCH)
- 5) Státní autorizace pro Proventi na výstavbu VPCH od MPO a další dokumentace
- 6) Zpětvzetí žádosti APB - PLZEŇ o autorizaci a zastavení řízení ze strany MPO a další dokumentace
- 7) Smlouva o převodu akcií Vestas a APB - PLZEŇ z 27.8.2007 a další dokumentace
- 8) Smlouva o převodu akcií - A. Rais + M.- Raisová a Petr Březina z 30.11.2007
- 9) Smlouva o prodeji cenných papírů - A. Novák a Petr Březina z 9.6.2008
- 10) Notářské zápisy - valné hromady Proventi z 11.7.2008 a z 30.11.2008
- 11) Zápis z jednání představenstva Proventi z 13.12.2007 (odvolán Rais, předsedou se stal Pavel Březina)
- 12) Odvolání plné moci pro Rais Engineering Services pro vyřizování územního a stavebního řízení na VPCH z 16.5.2008
- 13) Rozhodčí nález rozhodčího soudu z 5.10.2006 o určení vlastnictví k projektu VPCH, že patří Rais Engineering Services a práva k projektu VPCH
- 14) Kopie mapy - VPCH - Rais Engineering Services
- 15) Průvodní a technická zpráva - kabelové trasy - VPCH - Rais Engineering Services
- 16) Průvodní a technická zpráva - příjezdové dokumentace - VPCH - Rais Engineering Services
- 17) Magistrát města Chomutova - zastavení územního řízení na VPCH z 22.2.2008, které Krajský úřad Ústeckého kraje rozhodnutím z 28.7.2008 (právní moc 20.8.2008) potvrdil a odvolání Proventi zamítl
- 18) Smlouvy mezi A. Novákem a APB - PLZEŇ k pozemkům a zřízení věcným břemenům pro VPCH
- 19) Proventi - smlouva s ČEPS z 29.6.2007 o připojení k přenosové soustavě - na 182 MW VPCH a další dokumentace

Další dokumenty, které jsme zahrnuli do analýzy, pak máme k dispozici z dosavadní spolupráce s klientem:

20) Dokumentace EIA k záměrům APB - PLZEŇ: "Větrný park Chomutov" - změna záměru", "Větrná farma Hora Sv. Šebestiána a větrná farma Křimov" a "Větrná farma Kryštofovy Hamry a větrná farma Výsluní"

21) Dokumentace k novému projektu VPCH pro APB - PLZEŇ od projektanta Area Group (textová, mapová, závazná stanoviska atp.)